

Evropská rada

**Brusel 9. února 2023
(OR. en)**

EUCO 1/23

**CO EUR 1
CONCL 1**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Mimořádné zasedání Evropské rady (9. února 2023) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

Evropská rada vedla výměnu názorů s ukrajinským prezidentem o válečné agresi Ruska vůči Ukrajině a o podpoře, kterou Evropská unie poskytuje Ukrajině a jejímu lidu.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Evropská rada znovu důrazně odsuzuje válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině, jež představuje zjevné porušení Charty OSN. Brutální válka Ruska, která trvá již téměř rok, přináší Ukrajině a jejímu lidu nesmírné utrpení a zkázu. Rusko musí tuto hrůznou válku okamžitě zastavit. Evropská unie bude při Ukrajině stát a nezlomně ji podporovat tak dlouho, jak bude třeba.
2. Evropská unie i nadále neochvějně podporuje nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic, jakož i její přirozené právo na sebeobranu proti ruské agresi. Evropská unie bude udržovat a za konzultace s mezinárodními partnery dále zvyšovat kolektivní tlak na Rusko, aby válečnou agresi ukončilo a aby z Ukrajiny stáhlo své jednotky a vojenské vybavení. S cílem dále zvýšit náklady Ruska na jeho válečnou agresi byl přijat cenový strop pro ropné produkty. Evropská unie je připravena v úzké koordinaci a spolupráci s globálními partnery nadále posilovat svá omezující opatření. Budou posílena opatření namířená proti jejich obcházení.
3. Evropská rada znovu zdůrazňuje, že je pevně odhodlána zajistit vyvození odpovědnosti. Pokračující smrtící, nerozlišující útoky Ruska na civilní obyvatelstvo a civilní infrastrukturu jsou mezinárodní zločiny a musejí skončit. Musí být dodržováno mezinárodní humanitární právo, včetně práva týkajícího se zacházení s válečnými zajatci. Musí být okamžitě umožněn bezpečný návrat Ukrajincům, kteří byli násilně přesunuti do Ruska, zejména dětem.

4. Evropská unie je pevně odhodlána pohnat k odpovědnosti všechny velitele stojící za válečnými zločiny a ostatními nezávažnějšími trestnými činy spáchanými v souvislosti s válečnou agresí Ruska proti Ukrajině, pachatele těchto činů i ty, kdo jim napomáhají. Evropská rada plně podporuje úsilí Ukrajiny a mezinárodního společenství v tomto ohledu, včetně ustavení vhodného mechanismu pro stíhání zločinu agrese, které je předmětem zájmu mezinárodního společenství jako celku. Zdůrazňuje, že Evropská unie podporuje vyšetřování vedené žalobcem Mezinárodního trestního soudu, jakož i vytvoření mezinárodního střediska v Haagu pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině. Toto středisko bude propojeno se stávajícím společným vyšetřovacím týmem podporovaným Eurojustem.

5. Evropská rada znovu opakuje, že Evropská unie je připravena podpořit iniciativu Ukrajiny v zájmu spravedlivého míru, který bude založen na respektování svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny. Rusko až dosud neprojevalo žádnou skutečnou ochotu, pokud jde o spravedlivý a udržitelný mír. Evropská rada vyjadřuje podporu mírovému programu prezidenta Zelenského a znovu potvrzuje závazek Evropské unie aktivně s Ukrajinou spolupracovat na desetibodovém mírovém plánu. Evropská unie podporuje myšlenku summitu o mírovém programu s cílem zahájit jeho provádění. Evropská unie bude s Ukrajinou spolupracovat na zajištění co nejširší mezinárodní účasti.

6. Evropská rada oceňuje značné úsilí, které Ukrajina v posledních měsících vynakládá v zájmu splnění cílů, na nichž je založen její status kandidátské země pro členství v EU. Vítá reformní úsilí Ukrajiny v tak obtížné době a vybízí ji, aby pokračovala v nastoupené cestě a splnila podmínky uvedené ve stanovisku Komise k její žádosti o členství, a mohla tak pokročit směrem k budoucímu členství v EU. Evropská unie bere na vědomí odhodlání Ukrajiny splnit požadavky nezbytné k tomu, aby bylo možno co nejdříve zahájit přístupová jednání. Evropská unie se zájmem očekává, že bude s Ukrajinou úzce spolupracovat a podporovat ji v jejím úsilí o úplné splnění všech podmínek. Evropská rada opakuje, že budoucnost Ukrajiny je v Evropské unii.
7. Evropská rada znovu potvrzuje závazky přijaté ve společném prohlášení po summitu EU–Ukrajina. Evropská unie bude Ukrajině a jejímu lidu i nadále poskytovat významnou politickou, hospodářskou, vojenskou, finanční a humanitární podporu, a to tak dlouho, jak bude třeba. Celková pomoc, kterou Evropská unie a její členské státy dosud Ukrajině a jejímu lidu poskytly, činí nejméně 67 miliard EUR. Evropská unie a Ukrajina plně využijí potenciál dohody o přidružení, včetně prohloubené a komplexní zóny volného obchodu, s cílem vytvořit podmínky pro posílené hospodářské a obchodní vztahy vedoucí k začlenění Ukrajiny do jednotného trhu EU.
8. Evropská unie schválila sedmou tranši ve výši 500 milionů EUR na vojenskou podporu Ukrajiny v rámci Evropského mírového nástroje a zahájila vojenskou pomocnou misi EU za účelem výcviku prvních 30 000 vojáků v roce 2023. Celková vojenská podpora ze strany Evropské unie a jejích členských států se tak zvýšila téměř na 12 miliard EUR. Evropská rada s ohledem na současnou situaci vítá skutečnost, že členské státy Ukrajině urychleně poskytují vojenské vybavení.

9. Evropská unie je i nadále odhodlána podporovat makrofinanční stabilitu Ukrajiny. Evropská rada vítá práci Komise a Evropské investiční banky, Evropské banky pro obnovu a rozvoj a Světové banky na projektech, jež jsou zaměřeny na urychlené rozšíření využívání tras solidarity s cílem zlepšit možnosti obchodování v různých odvětvích a příležitosti pro vývoz z Ukrajiny.
10. Evropská unie je i nadále odhodlána podporovat spolu s partnery obnovu, oživení a rekonstrukci Ukrajiny. V této souvislosti Evropská rada vítá zprovoznění platformy pro koordinaci dárců. Evropská unie spolu s partnery zvyšuje své úsilí směřující k tomu, aby byl zmrazený a imobilizovaný ruský majetek využíván na podporu obnovy Ukrajiny a pro účely reparací, a to v souladu s právem EU a mezinárodním právem.
11. Evropská rada rovněž zdůrazňuje význam psychologické a psychosociální podpory a rehabilitace, jakož i opětovného začlenění válečných veteránů do aktivního společenského života. Evropská unie a její členské státy zintenzivní podporu souvisejících programů, mimo jiné i prostřednictvím specializovaného odborného poradenství. Rovněž bude zintenzivněno poskytování pomoci při odminování.
12. Evropská unie opětovně zdůrazňuje, že je odhodlána posílit podporu vysídlených osob na Ukrajině i v Evropské unii, mimo jiné prostřednictvím přiměřené a flexibilní finanční pomoci určené členským státům, jež se vyrovnávají s největší zátěží z hlediska zdravotních a životních nákladů uprchlíků a nákladů na jejich vzdělávání.

II. EKONOMIKA

13. S ohledem na novou geopolitickou realitu bude Evropská unie postupovat rozhodně, aby si zajistila dlouhodobou konkurenceschopnost a prosperitu i úlohu na celosvětové scéně. Bude posilovat strategickou suverenitu a připraví svou hospodářskou, průmyslovou a technologickou základnu na ekologickou a digitální transformaci. Bude prohlubovat jednotný trh a zajišťovat rovné podmínky uvnitř Unie i celosvětově.
14. Je nezbytné, aby Evropská unie posílila svou dlouhodobou konkurenceschopnost a produktivitu. Prostřednictvím komplexní strategie by měl být dále využíván plný potenciál jednotného trhu, který je od svého vzniku před 30 lety základem evropské prosperity. Evropská rada připomíná své závěry z prosince 2022, zejména výzvu Komisi, aby předložila strategii na úrovni EU zaměřenou na posílení konkurenceschopnosti a produktivity, a k této problematice se vrátí na svém nadcházejícím zasedání.

15. Na základě sdělení Komise o Průmyslovém plánu Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi a se zřetelem k jeho nadcházející zevrubné analýze je třeba urychleně pokročit v těchto směrech činností:
- a) politika státní podpory: je třeba zjednodušit a zrychlit postupy, zajistit jejich větší předvídatelnost a umožnit urychlené poskytnutí cílené, dočasné a přiměřené podpory – mimo jiné prostřednictvím daňových dobropisů – v odvětvích, která jsou strategická z hlediska ekologické transformace a nepříznivě zasažena zahraničními subwencemi nebo vysokými cenami energií. Velký důraz by měl být rovněž kladen na udržení konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Integrita jednotného trhu a rovné podmínky na něm musí být zachovány. Evropská rada dále vybízí k tomu, aby byly unijní nástroje typu významných projektů společného evropského zájmu efektivně využívány díky zvýšení transparentnosti a zjednodušení postupů, zejména urychlením fází navrhování a posuzování. Vyzývá Komisi, aby Radě pravidelně podávala zprávy o dopadu řečené politiky státní podpory na jednotný trh i na globální konkurenceschopnost EU;
 - b) financování na úrovni EU: má-li být usnadněna ekologická transformace v celé Unii a má-li se zabránit roztržštění jednotného trhu, vyžaduje plně účinná politická reakce EU současně spravedlivý přístup k finančním prostředkům. Stávající finanční prostředky EU by proto měly být vynakládány flexibilnějším způsobem a měly by být prozkoumány možnosti, jak přístup k financování usnadnit. Evropská rada vyzývá Komisi a Radu, aby zajistily plnou mobilizaci dostupného financování a stávajících finančních nástrojů, díky níž bude možné poskytovat včasnou a cílenou podporu ve strategických odvětvích, aniž by byly dotčeny cíle politiky soudržnosti. Kromě toho by měl být plně využit potenciál Evropské investiční banky;

- c) regulační prostředí: zásadní význam mají jednoduché, předvídatelné a jasné rámcové podmínky pro investice v Evropské unii. Měly by být zjednodušeny a zrychleny administrativní a povolovací postupy, mimo jiné s cílem zajistit výrobní kapacitu pro produkty, které mají klíčový význam pro splnění unijních cílů v oblasti klimatické neutrality, a to s přihlédnutím k celému přeshraničnímu dodavatelskému a hodnotovému řetězci. Měl by být zajištěn přístup k relevantním kritickým surovinám, mimo jiné diverzifikací získávání zdrojů a recyklací surovin s cílem prosazovat zásady oběhového hospodářství. Nadcházející reforma uspořádání trhu s elektřinou by měla podpořit přechod k dekarbonizovanému a účinnému energetickému systému při co možná nejnižších nákladech, zajistit nepřetržitou bezpečnost dodávek a posílit konkurenceschopnost EU. Je třeba modernizovat pravidla pro zadávání veřejných zakázek, aby přispívala k posilování ekologičtějšího průmyslu, a prosazovat evropské normy, aby se usnadnilo rychlé zavádění klíčových technologií;
 - d) dovednosti: měla by být přijata důraznější a ambicióznější opatření pro další rozvoj dovedností potřebných pro ekologickou a digitální transformaci prostřednictvím vzdělávání, odborné přípravy, prohlubování dovedností a změny kvalifikace s cílem řešit problémy nedostatku pracovních sil a transformaci pracovních míst, a to i v souvislosti s demografickými výzvami;
 - e) investice: soukromé i veřejné investice jsou zapotřebí k uzavření investičních mezer, které oslabují růst. Evropská rada bere na vědomí záměr Komise navrhnout před létem 2023 Evropský fond suverenity na podporu investic ve strategických odvětvích.
16. Unie kapitálových trhů má zásadní význam, má-li Evropa zůstat kontinentem výroby a inovací. Evropská rada vyzývá spolunormotvůrce, aby urychlili provádění akčního plánu pro unii kapitálových trhů a práci na legislativních návrzích v této oblasti pokročili a dokončili ji.

17. Klíčový význam pro posilování suverenity a prosperity Evropy bude mít uplatňování ambiciózní, robustní, otevřené a udržitelné obchodní agendy a podpora WTO a mnohostranného systému založeného na pravidlech. Za tímto účelem by měly spravedlivé a transparentní dohody o volném obchodu a investicích zajišťovat skutečně rovné podmínky a umožňovat rozvoj odolných a spolehlivých dodavatelských řetězců i přístup Evropské unie na nové trhy. Je třeba zvýšit úsilí zaměřené na diverzifikaci dodavatelských řetězců, zejména pokud jde o kritické suroviny. Evropská unie musí rovněž chránit své zájmy v situacích, kdy čelí nekalým praktikám, a využívat nápravných opatření v oblasti obchodu.
18. Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby s přihlédnutím k těmto závěrům urychleně pokročily v práci na přezkumu správy ekonomických záležitostí.

III. MIGRACE

19. Evropská rada jednala o situaci v oblasti migrace, která je pro Evropu výzvou vyžadující evropskou reakci.

Evropská rada posoudila provádění svých předchozích závěrů, jejichž cílem je rozvíjet komplexní přístup k migraci spojující posílenou vnější činnost, účinnější ochranu vnějších hranic EU a vnitřní aspekty, v souladu s mezinárodním právem, se zásadami a hodnotami EU a s ochranou základních práv. V návaznosti na nedávný dopis Komise vyzývá k bezodkladnému posílení a urychlení operativních opatření.

Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby pozorně sledovaly a zajistily provádění jejích závěrů, a sama se touto záležitostí bude i nadále pravidelně zabývat.

Intenzivnější vnější činnost

20. Evropská unie zintenzivní činnost, jejímž cílem je předcházet nelegálnímu vycestování a ztrátám na životech, snižovat tlak na hranicích EU a na přijímací kapacitu, bojovat proti převaděčům a zvyšovat počet návratů. Za tímto účelem bude posílena spolupráce se zeměmi původu a tranzitu prostřednictvím oboustranně výhodných partnerství. Je třeba zahrnout všechny migrační trasy a zajistit v tomto ohledu rovněž adekvátní zdroje.

Měly by být prováděny stávající akční plány týkající se tras přes západní Balkán a centrální Středomoří. Komise by měla přednostně předložit akční plány pro trasy přes Atlantik a západní a východní Středomoří s cílem urychleně zmírnit tlak na nejvíce postižené členské státy a účinně předcházet nelegálním vstupům. EU a její členské státy budou koordinovaným způsobem zintenzivňovat své vztahy se zeměmi původu a tranzitu, mimo jiné prostřednictvím kontaktů na vysoké úrovni, s cílem posílit jejich kapacitu v oblasti správy hranic, předcházet nelegálním migračním tokům, rozbít operační model převaděčů, mimo jiné i prostřednictvím strategických informačních kampaní, a zvyšovat počet návratů. Za tímto účelem je třeba co nejlépe využít konzultací v rámci fór pro spolupráci se třetími zeměmi, jakož i financování z nástroje NDICI – Globální Evropa a z jiných příslušných nástrojů. Evropská unie bude i nadále podporovat partnery při řešení hlavních příčin nelegální migrace a v oblasti bezpečné, řízené a legální migrace. Je třeba dále posilovat spolupráci s mezinárodními organizacemi, zejména s IOM a UNHCR.

21. Pro řízení migrace a v relevantních případech i pro celkově dobré fungování a udržitelnost bezvízových režimů má zásadní a rozhodující význam sbližování vízové politiky ze strany sousedních zemí. V této souvislosti Evropská rada zdůrazňuje, že je třeba posílit monitorování vízových politik sousedních zemí. Evropská rada vítá pokrok, jehož partneři ze západního Balkánu při sbližování s vízovou politikou EU dosáhli, a vyzývá je, aby urychleně podnikli další kroky. Evropská unie je připravena prohlubovat s tímto regionem spolupráci v oblasti migrace, azylu, správy hranic a navrácení a v maximální míře využívat stávajících rámců a dostupných kanálů.

Zlepšení spolupráce v oblasti navrácení a zpětného přebírání osob

22. Evropská rada poukazuje na význam jednotné, komplexní a účinné politiky EU v oblasti navrácení a zpětného přebírání osob, jakož i na význam integrovaného přístupu k opětovnému začleňování. Je třeba urychleně přijmout opatření s cílem zajistit účinné navrácení osob z Evropské unie a ze třetích zemí podél příslušných tras do zemí původu a tranzitu, přičemž jako motivační faktor budou využívány všechny relevantní unijní politiky, prostředky a nástroje, mimo jiné v oblasti diplomacie, rozvoje, obchodu a víz, jakož i příležitosti k legální migraci. V této souvislosti je nezbytné uplatňovat mezirezortní přístup, a to jak v rámci členských států, tak v orgánech EU. Evropská rada vyzývá Komisi a Radu, aby plně využívaly mechanismu stanoveného v článku 25a vízového kodexu včetně možnosti zavedení omezujících opatření ve vízové oblasti vůči třetím zemím, které při navrácení nespolupracují. V zájmu urychlení řízení o navrácení Evropská rada rovněž vyzývá členské státy, aby svá rozhodnutí o navrácení vzájemně uznávaly. Vyzývá Agenturu EU pro otázky azylu, aby poskytla pokyny, na jejichž základě bude možno posílit využívání koncepcí bezpečných třetích zemí a bezpečných zemí původu. Členské státy se vyzývají, aby tyto pokyny využily, a to s cílem dosáhnout koordinovanějšího přístupu, a připravit tak cestu ke společnému seznamu EU.

Ochrana vnějších hranic EU

23. Evropská unie je i nadále odhodlána zajišťovat účinnou ochranu svých vnějších pozemních a námořních hranic. Evropská rada vítá úsilí, které v tomto ohledu vynakládají členské státy, a:
- a) potvrzuje, že plně podporuje Evropskou agenturu pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) v plnění jejího hlavního úkolu, jímž je poskytovat členským státům podporu při ochraně vnějších hranic, boji proti přeshraniční trestné činnosti a při zintenzivňování navracení;
 - b) znovu uvádí, že je důležité, aby byl co nejrychleji zprovozněn Systém vstupu/výstupu a Evropský systém pro cestovní informace a povolení;
 - c) vyzývá, aby v rámci úsilí o posílení spolupráce v oblasti správy hranic a migrace byla urychleně uzavřena jednání o nových a revidovaných dohodách o postavení jednotek mezi Evropskou unií a třetími zeměmi, pokud jde o vyslání příslušníků agentury Frontex;
 - d) vybízí Komisi, aby poskytla finanční prostředky na opatření členských států, která přímo přispívají k ochraně vnějších hranic EU, jako jsou pilotní projekty v oblasti správy hranic, jakož i ke zlepšení ochrany hranic v klíčových zemích na tranzitních trasách směřujících do Evropské unie;
 - e) vyzývá Komisi k neprodlené mobilizaci významného objemu finančních i jiných prostředků EU na podporu členských států při posilování kapacit a infrastruktury v oblasti ochrany hranic, prostředků ostrahy, včetně dohledu ze vzduchu, a vybavení. V této souvislosti Evropská rada vyzývá Komisi, aby urychleně dokončila evropskou strategii integrované správy hranic;
 - f) uznává specifické podmínky na námořních hranicích, mimo jiné z hlediska ochrany lidských životů, a zdůrazňuje, že je zapotřebí posílit spolupráci v oblasti pátracích a záchranných činností, a v této souvislosti bere na vědomí obnovení činnosti evropské kontaktní skupiny pro pátrací a záchranné akce.

Boj proti účelovému využívání migrantů, obchodování s lidmi a převaděčství

24. Evropská rada odsuzuje pokusy o účelové využívání migrantů k politickým cílům, zejména pokud jsou využíváni k vyvíjení nátlaku nebo jako součást hybridních destabilizujících akcí. Vyzývá Komisi a Radu, aby pokročily v práci na příslušných nástrojích včetně případných opatření namířených vůči dopravcům, kteří jsou zapojeni do obchodování s lidmi nebo do převaděčství migrantů nebo tyto činnosti usnadňují.
25. Boj proti obchodování s lidmi a proti převaděčství migrantů bude dále posílen prostřednictvím intenzivní spolupráce mezi členskými státy a s agenturami Europol, Frontex a Eurojust, jakož i s klíčovými partnery.

Údaje o migračních tocích a přehled o situaci

26. Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby s podporou příslušných agentur EU pracovaly na rozvoji společného situačního povědomí, zlepšily monitorování údajů o přijímacích kapacitách a o migračních tocích a rychleji odhalovaly nové migrační trendy ve směru do Evropské unie i na jejím území. Vybízí orgány členských států, aby se v zájmu zajištění řádné registrace všech migrantů vstupujících na území Evropské unie obracely s žádostmi o pomoc na agentury EU – mimo jiné Agenturu EU pro otázky azylu a agenturu Frontex.

Pakt o migraci a azylu a související návrhy

27. S ohledem na pokrok dosažený v roce 2022 vyzývá Evropská rada spolunormotvůrce, aby pokračovali v práci na paktu o migraci a azylu v souladu se společným plánem, jakož i na revidovaném Schengenském hraničním kodexu a na směrnici o navracení. Evropská rada bere na vědomí záměr předsednictví jednat na příštím zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci o provádění dublinského plánu, jakož i o efektivním působení EU na vnějších hranicích, včetně otázky operací realizovaných soukromými subjekty.

IV. DALŠÍ BODY

Dialog mezi Bělehradem a Prištinou

28. Evropská rada v souvislosti s nedávným napětím v severním Kosovu zdůrazňuje, že je naléhavě nutné pokročit v normalizaci vztahů mezi Kosovem* a Srbskem prostřednictvím dialogu zprostředkovaného EU pod vedením vysokého představitele.
29. Evropská rada vítá nedávný evropský návrh, aby byl vztah mezi oběma stranami postaven na nových a udržitelných základech, jako historickou příležitost, kterou by obě strany měly využít, mimo jiné s ohledem na realizaci své evropské perspektivy.
30. Evropská rada obě strany naléhavě vyzývá, aby v plném rozsahu a bezpodmínečně plnily závazky, k nimž se v rámci dialogu zavázaly, včetně dohod z let 2013 a 2015 o vytvoření sdružení/společenství obcí, v nichž většinu tvoří Srbové.

Zemětřesení v Turecku a Sýrii

31. Po tragickém zemětřesení, k němuž došlo dne 6. února 2023, vyjadřuje Evropská rada hlubokou soustrast obětem a solidaritu tureckému a syrskému lidu.
32. Bezprostředně po této tragédii a jako projev neochvějné solidarity Unie bylo do Turecka vysláno více než 1 600 záchranářů. Evropská rada znovu potvrzuje, že Unie je připravena poskytnout další pomoc s cílem zmírnit utrpení ve všech zasažených oblastech. Evropská rada vítá iniciativu švédského předsednictví a Komise, jež zamýšlejí uspořádat v březnu v Bruselu dárcovskou konferenci s cílem mobilizovat finanční prostředky mezinárodního společenství na podporu tureckého a syrského obyvatelstva.

* *Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.*

33. Evropská rada vyzývá všechny strany, aby zajistily přístup k humanitární pomoci pro oběti zemětřesení v Sýrii bez ohledu na to, kde se nacházejí. Evropská unie a její členské státy uvolnily na podporu humanitárního úsilí další zdroje. Vyzývá humanitární společenství, aby pod záštitou Organizace spojených národů zajistilo rychlé poskytnutí pomoci.
-